

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد آموزش مجازی دانشگاه

آیین نامه ارائه آموزش‌های الکترونیکی

در دانشگاه علوم پزشکی زنجان

اردیبهشت ۱۴۰۳

بخش اول

ماده ۱- هدف:

این آیین نامه به منظور تعیین ساختار اجرایی، مشخص نمودن شرایط و ضوابط آموزش مجازی/ ترکیبی و نیز نحوه طراحی، تولید و ارائه محتوای آموزش مجازی در دانشگاه علوم پزشکی زنجان تدوین شده است.

ماده ۲- تعاریف و اصطلاحات:

آموزش الکترونیکی: به طور کلی به بهره گیری از سیستم های الکترونیکی مثل کامپیوتر و اینترنت به هدف یادگیری بهتر و آسان تر و بهره وری بیشتر در وقت و هزینه، آموزش الکترونیکی اطلاق می گردد.

سامانه آموزش الکترونیکی (LMS): محیطی مبتنی بر وب که وظیفه ارائه محتوای آموزشی را در قالب برنامه های چند رسانه ای و با استفاده از نرم افزارهای تحت وب به فراگیران بر عهده دارد و کلیه فعالیت های آموزشی آنان را به روش خودکار ثبت، پیگیری و مدیریت می نماید، که دانشگاه علوم پزشکی زنجان از سامانه نوین آموزش الکترونیکی دانشگاهی به عنوان LMS استفاده خواهد نمود.

محتوای آموزشی: مطالبی است که با فرمت های مختلف از جمله اسلاید های صدا گذاری شده، محتوای صوتی، فیلم یا انیمیشن آموزشی و با رعایت استانداردهای آموزشی دانشگاه به منظور آموزش فراگیران تولید شده و توسط مدرسين در سامانه آموزش الکترونیکی بارگذاری می شود.

کلاس مجازی: فضای آموزش الکترونیک است که در آن استاد و فراگیر از طریق سامانه آموزش الکترونیکی، فعالیت های آموزشی خود را انجام می دهند .

کمیته آموزش مجازی: کمیته ای متشکل از مدیر توسعه آموزش دانشگاه، مدیر واحد آموزش مجازی دانشگاه و یک یا دو نماینده از اعضای هیئت علمی دانشکده ها/ مراکز آموزشی درمانی مختلف تشکیل شده است.

بخش دوم- شرایط ارائه محتوای آموزش مجازی

ماده ۱- انواع قالب محتوای آموزش مجازی

از میان انواع قالب های متنوع ارائه مجازی (تمام مجازی - مجازی - حضوری و...) قالب های پذیرفته شده در دانشگاه علوم پزشکی زنجان به شرح زیر اعلام می گردد.

۱- درس نیمه مجازی نظری: حداکثر ۴/۱۷ کل محتوای درس به صورت مجازی و بقیه به صورت حضوری تشکیل می شود و رفع اشکال جلسات مجازی در خلال جلسات حضوری انجام می شود. درس نیمه مجازی به پیشنهاد استاد و تایید معاونت آموزشی دانشکده/مرکز درمانی و تصویب کمیته آموزش مجازی، قابل ارائه بر روی سامانه آموزش الکترونیکی می باشد.

تبصره: در صورت نیاز به برگزاری بیش از ۴/۱۷ کل ساعات یک واحد درس نظری، موضوع به صورت موردی در کمیته آموزش مجازی دانشگاه مطرح و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا خواهد بود.

۲- درس نیمه مجازی عملی- آزمایشگاهی: حداکثر ۲/۱۷ کل محتوای بخش نظری درس بصورت مجازی و آموزش عملی در آزمایشگاه یا محل مربوطه طبق روال قبل برگزار می گردد.

تبصره: در صورت نیاز به برگزاری بیش از ۲/۱۷ کل ساعات بخش نظری درس عملی آزمایشگاهی موضوع به صورت موردی در کمیته آموزش مجازی دانشگاه مطرح و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا خواهد بود.

۳- درس نیمه مجازی کارآموزی-کارورزی: حداکثر ۱/۱۰ کل محتوای درس به صورت مجازی و بقیه به صورت حضوری تشکیل می شود.

تبصره: در صورت نیاز به برگزاری بیش از ۱/۱۰ کل ساعات درس کارآموزی موضوع به صورت موردی در کمیته آموزش مجازی دانشگاه مطرح و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا خواهد بود.

۴- تکالیف و حل مساله مجازی: کلاس درس به طور معمول برگزار می شود اما در سیستم آموزش مجازی تکالیف برای دانشجویان گذاشته می شود و بحث و گفتگو راجع به مباحث درسی و ارائه بازخوردهای علمی-آموزشی به دانشجویان به صورت مجازی صورت می پذیرد.

تبصره: در تمامی قالب های مذکور پاسخ به پیام های دانشجویان، رهگیری، حضور و غیاب دانشجویان و ارتباط مستمر با آنها جزء الزامات می باشد.

ماده ۲- اجزای محتوای آموزش مجازی

در تهیه محتوای آموزش مجازی جهت ارائه بر روی سامانه آموزش الکترونیکی، اجزای جدول زیر در نظر گرفته شود:

جدول ۱- اجزای ضروری و اختیاری محتوای آموزش مجازی

عنوان فعالیت	ضروری/اختیاری
فیلم معرفی استاد	اختیاری
طرح درس و اهداف	ضروری
محتوای آموزشی استاندارد (طبق ماده ۳ آیین نامه)	ضروری
بارگذاری تکالیف و ارزشیابی پاسخ های دانشجویان	ضروری

تبصره: برای ساعت مجازی تشکیل یافته کلاس حضوری تشکیل نخواهد شد.

ماده ۳- انواع قالب ارائه محتوای درس مجازی

محتوای درس مجازی می توانند به شکل انواع زیر در انواع فرمت ها ارائه شود.

۱. محتوای صوتی: فایل صوتی با فرمت های wav, mp۳

۲. محتوای اسلاید صدا گذاری شده : فایل پاورپوینت با فرمت ppt, pptx, pptsx یا فایل فلش با فرمت های flv, swf

۴. فیلم آموزشی: فایل ویدیویی با فرمت های mp۴, avi

۵. انیمیشن

۶. محتوای چند رسانه ای: ترکیبی از موارد فوق که می تواند به صورت محتوای چند رسانه ای ارائه گردد.

تبصره ۱: استانداردهای لازم برای تهیه اسلاید در پیوست ۱ آورده شده است.

تبصره ۲: حداکثر حجم مورد پذیرش برای بارگذاری فایل های مختلف ۱۵ مگا بایت می باشد.

تبصره ۳: در صورتی که دانلود محتوا مورد نظر استاد مربوطه نباشد می تواند فایل های محتوا را تبدیل به فرمت SCORM کند. شایان

ذکر است که کلیه فرمت ها قابل تبدیل به SCORM می باشد.

تبصره ۴: چنانچه شکل، نمودار، فیلم یا هر گونه محتوایی از منابع دیگر عیناً در اسلایدها استفاده شود، حتماً باید در انتهای اسلاید مربوطه نام منبع مورد استفاده نوشته شود.

تبصره ۵: در کلیه فایل ها اعم از فایل متنی، اسلاید و فیلم نام مدرس و دانشگاه علوم پزشکی زنجان آورده شود.

تبصره ۶: مسئولیت مالکیت معنوی استفاده از منابع با مدرس مربوطه است.

بخش سوم - نحوه فعالیت اساتید

فرایند اعلام درخواست برگزاری کلاس درس الکترونیکی در پیوست ۲ آورده شده است.

ماده ۱- شرایط لازم تدریس به صورت مجازی:

۱- آشنایی اولیه با سامانه آموزش مجازی یا شرکت در کارگاه های آموزش کار با سامانه آموزش مجازی که از طریق مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی برگزار می گردد.

۲- ارائه درخواست برگزاری کلاس درس الکترونیکی به معاون آموزشی دانشکده/مرکز آموزشی درمانی (طبق پیوست ۳) تبصره: ارائه طرح درس به پیوست درخواست برگزاری کلاس درس الکترونیکی ضروری می باشد.

۳- صدور مجوز برگزاری درس مجازی توسط معاون آموزشی دانشگاه

۴- تماس با واحد آموزش مجازی دانشگاه جهت تهیه محتوای الکترونیک

۵- بارگذاری محتواهای درسی الکترونیک تهیه شده توسط اعضای هیات علمی بر روی سامانه آموزش الکترونیکی

تبصره: در صورت نیاز و برخورد با هرگونه مشکل در تولید محتوا یا بارگذاری محتوا در سامانه آموزش الکترونیکی موضوع را به کارشناسان واحد آموزش مجازی اعلام نموده تا مشاوره ها و اقدامات لازم انجام گیرد.

ماده ۲- شرایط تایید تدریس مجازی:

شرط لازم برگزاری یک کلاس مجازی برقراری تعامل مناسب میان استاد و دانشجو در طول ترم است. در همین راستا و جهت برخورداری از استانداردهای لازم، اعضای هیأت علمی موظفند شرایط زیر را در ارائه یک درس مجازی رعایت نمایند.

۱- فعال بودن سامانه آموزش الکترونیکی اعضای هیات علمی لازم است همه همکاران برای ورود به سامانه آموزش الکترونیکی از نام کاربری و رمز عبور سیستم مدیریت آموزش (سما) ی خود استفاده کنند.

۲- رعایت اجزای محتواهای تولید شده طبق ماده ۲ آیین نامه

۳- رهگیری مناسب دانشجویان در طول دوره و ارائه بازخورد مناسب به آنها

تبصره: فضاهاى مشارکتى در قالب هاى فردى، اجتماعى، سیاسى و یا هر مطلب مشابهى به جز محتواى علمى مرتبط با درس مورد استفاده قرار نگیرد.

ماده ۳- امتیازهای تشویقی اعضای هیئت علمی ارائه دهنده واحد درسی به صورت الکترونیکی:

۱- امتیاز دانش پژوهشی:

طراحی و تولید دروس الکترونیکی یک درس به شرط احراز شش معیار کلاسیک به منزله یک فعالیت دانش پژوهی در نظر گرفته شده و امتیاز آن امتیاز دانش پژوهی می باشد. تعیین امتیاز به تشخیص کمیته دانش پژوهی دانشگاه علوم پزشکی زنجان می باشد.

۲- اعمال واحد ضریب درسی

جدول ۲- ضرایب کلاس مجازی تشکیل یافته

حداقل انتظارات لازم در تولید محتوای الکترونیکی	ضریب ساعت کلاس مجازی تشکیل یافته
رعایت تمام بندهای جدول ۱ و استانداردهای پیوست ۱	۲/۵ ×
افزودن انیمیشن یا فیلم آموزشی به اسلایدها	۳ ×

تبصره ۱: استفاده از ضرایب تشویقی جدول فوق به مدت سه ترم صورت گرفته و از ترم چهارم به بعد کلاس مجازی تشکیل یافته با ضریب ۱/۲ محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲: ضرایب فوق در صورت کسب نمره کامل ارزشیابی طبق پیوست ۴ تعلق خواهد گرفت. در غیر این صورت درصدی از ضرایب فوق اعمال خواهد شد.

بخش چهارم- ارزشیابی استاد در برگزاری درس الکترونیکی

ضریب واحد درسی استاد بر اساس ارزیابی محتوای درسی طبق جدول ۱ و محاسبه بر اساس پیوست ۴ توسط کمیته آموزش مجازی و تایید نهایی EDC /معاون آموزشی دانشگاه تعیین می گردد.

بخش پنجم - حق مالکیت مادی و معنوی محتوای آموزش مجازی

ماده ۱- حق استفاده از محتوای آموزش مجازی تولید شده، منحصرأ در اختیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان بوده و مولفین، مدرسین و .. بدون اجازه مکتوب از مرکز آموزش مجازی، حق انتقال، فروش و ارائه آن به سایر دانشگاه ها، موسسات و یا سازمانهای دیگر را ندارند.

ماده ۲- مرکز آموزشهای مجازی دانشگاه بدون اجازه مکتوب از مولف، استاد و یا صاحب اثر، حق انتقال، فروش و ارائه آن به سایر دانشگاه ها و یا سازمان های دیگر را ندارد.

این شیوه نامه در پنج بخش و ده ماده و پانزده تبصره در تاریخ ۹۷/۷/۱۴ به تصویب شورای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی زنجان رسید.

پیوست ۱- استانداردهای لازم جهت تهیه اسلاید

ردیف	عنوان آیتم	بلی /خیر	توضیحات تکمیلی	اقدام کارشناس
۱	آیا بخش معرفی در اسلایدها در نظر گرفته شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	در صورت عدم ذکر در اسلایدها محتوا در این بخش وارد شود :	
۲	آیا بخش اهداف و دلایل یادگیری در نظر گرفته شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	در صورت عدم ذکر در اسلایدها محتوا در این بخش وارد شود :	
۴	آیا حداکثر زمان ۲۰ دقیقه برای ارائه مطلب در هر فایل پاور پوینت در نظر گرفته شده است ؟	بلی ☐ خیر ☐		
۵	آیا تعداد اسلاید ها و شماره اسلاید ها گنجانده شده است؟	بلی ☐ خیر ☐		
۶	آیا در صفحه چینی و ترکیب رنگ ها اصول طراحی پاورپوینت رعایت شده است؟	بلی ☐ خیر ☐		
۷	آیا قانون حداکثر ۶۰۰۰ رعایت شده است؟	بلی ☐		

		☐ خیر		
۸	آیا اندازه فونت تیترا هر اسلاید در بازه ۳۰ تا ۴۰ در نظر گرفته شده است؟	☐ بلی ☐ خیر		
۹	آیا اندازه فونت متن هر اسلاید در بازه ۲۴ تا ۳۲ در نظر گرفته شده است؟	☐ بلی ☐ خیر		
۱۰	آیا تیترا تمام اسلایدها مشخص است؟	☐ بلی ☐ خیر		
۱۱	آیا در انتهای هر فصل خود آزمون در نظر گرفته شده است؟ اختیاری	☐ بلی ☐ خیر		
۱۲	آیا جمع بندی در انتهای جلسات ذکر شده اند؟	☐ بلی ☐ خیر		
۱۳	آیا منابع در انتهای جلسات ذکر شده اند؟	☐ بلی ☐ خیر		
۱۴	آیا مایلید mp3 یا پادکست ، فیلم ، انیمیشن ، PDF جزوه کامل آموزشی علاوه بر فایل پاور پوینت ارائه شود؟	☐ بلی ☐ خیر		
۱۵	آیا نسخه ی pdf جزوه ی کامل آموزشی در کنار کامنت مجازی برای لینیک در محتوا، ارائه شده است؟	☐ بلی ☐ خیر		

مدیر محترم گروه دانشکده/مرکز آموزشی درمانی

با سلام

احتراما به استحضار می رساند اینجانب عضو هیات علمی گروه.....
دانشکده/ مرکز آموزشی درمانی خواستار ایجاد درس با مشخصات ذیل و همکاری مرکز
آموزش مجازی دانشگاه/ شرکت فن سلامت جهان ویرا، جهت ارائه در سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه(نوید)
هستم. خواهشمند است در صورت تایید، فرم از طریق اتوماسیون به مدیر EDC ارجاع داده شود.

۱- عنوان درس:.....

۲- میزان واحد کل درس:.....

☐ عملی

☐ کار آموزی

۳- نوع درس: تئوری ☐

مشخصات مدرس (مدرسان):

رشته تحصیلی	گروه آموزشی	مقطع تحصیلی	نیمسال ارائه	تاریخ ارائه	ساعات تدریس مجازی

نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	محل فعالیت	تلفن همراه	پست الکترونیکی

تهیه محتوا

نیاز به استفاده از استودیوی ضبط صدا دارد؟	نیاز به تهیه فیلم آموزشی دارد؟	نیاز به تهیه انیمیشن دارد؟	نیاز به تدوین محتوا دارد؟
بله خیر	بله خیر	بله خیر	بله خیر

اینجانب تعهد می نمایم کلیه موارد مالکیت معنوی در تهیه محتوای آموزشی را رعایت نموده ام.

امضاء استاد مسئول / عضو محترم هیأت علمی دانشگاه

امضای مدیر گروه دانشکده/ مرکز آموزشی درمانی

پیوست ۴: فرم ارزیابی فعالیت اساتید در سامانه آموزش الکترونیک

ردیف	عنوان فعالیت	زمان ارزیابی	امتیاز کسب شده	بدون ارتباط
۱	ارسال به موقع طرح درس/طرح دوره در بخش معرفی درس سامانه نوید یا بارگزاری فایل مربوطه در سامانه	دوهفته قبل از شروع ترم/دوره	۱۰	
۲	بارگزاری محتوای آموزش الکترونیک با کیفیت مناسب	در طول ترم	۱۰	
۳	بارگزاری منظم محتوای جلسات آموزشی و منابع مطابق با طرح دوره	در طول ترم	۲۵	
۴	بارگذاری تکالیف درسی طبق برنامه جلسات و متناسب با اهداف رفتاری	در طول ترم	۱۵	
۵	ارائه بازخورد مناسب به تکالیف آموزشی		۱۰	
۶	تعامل مناسب و مستمر با دانشجویان	در طول ترم	۱۵	
۷	تعداد جلسات برگزارشده نسبت به واحددرسی	طول ترم/ انتهای ترم	۱۵	
مجموع امتیاز کسب شده				

در صورتی که میزان امتیاز کسب شده ۱۰۰-۸۰، ۸۰-۶۰، ۶۰-۴۰ و ۴۰-۲۰ باشد، به ترتیب ۱۰۰٪، ۸۰٪، ۶۰٪ و ۴۰٪ از

ضریب تعیین شده برای هر جلسه برگزاری کلاس مجازی طبق آیین نامه مصوب به استاد مربوطه تعلق می گیرد.